

UPPFÖRANDEREGLER ANGÅENDE KUNDKATEGORISERING, INFORMATIONSSKYLDIGHET OCH UTREDNINGSPLIKT VIDTILLHANDAHÅLLANDE AV INVESTERINGSTJÄNSTER

1. ALLMÄNT OM KATEGORISERINGEN AV KUNDER

Enligt lagen om investeringstjänster skall värdepappersföretag underrätta varje kund om dennes kategorisering som icke-professionell kund, professionell kund eller godtagbar motpart. Kategoriseringen sker direkt med stöd av lagens detaljerade bestämmelser om faktorer som avgör hur kunderna kategoriseras. Kundens kategori inverkar på investerarskyddets omfattning och på de uppföranderegler som tillämpas.

En professionell kund är skyldig att meddela tjänsteleverantören om förändringar som kan inverka på kategoriseringen.

2. ANSÖKAN ATT BLI PLACERAD I EN ANNAN KUNDKATEGORI

Värdepappersföretag ska informera sina kunder om att de har rätt att begära att klassificeringen ändras och ska också lägga fram en utredning om hur en sådan ändring skulle påverka deras ställning. Ansökan om att bli placerad i en annan kategori skall vara skriftlig. Ändring av kategoriseringen kan inverka på investerarskyddet och på tillämpandet av uppföranderegler. Kunden ska skriftligen meddela värdepappersföretaget att den är medveten om att det skydd som procedurbestämmelserna och ersättningsfonden ger upphör att gälla.

En professionell kund kan på ansökan bli behandlad som en icke-professionell kund eller som en godtagbar motpart. Behandlingen av en kund som ickeprofessionell ska föregås av ett skriftligt avtal.

Också en kund som kategoriserats som icke-professionell kan på ansökan bli behandlad som en professionell kund. En kund som kategoriserats som en godtagbar motpart kan på ansökan bli behandlad som en professionell eller ickeprofessionell kund. Förutsättningarna för kategoribyte och frågan om godkännande av kundens ansökan avgörs av tjänsteleverantören från fall till fall.

En professionell kund är skyldig att be att bli behandlad som en icke-professionell kund, om kunden anser att den inte har tillräcklig erfarenhet eller kunskap att bedöma eller hantera de risker som är förknippade med en tjänst eller transaktion.

3. KATEGORISERINGENS INVERKAN PÅ INVESTERARSKYDDET

Enligt finsk lagstiftning omfattas icke-professionella kunder av skyddet i Ersättningsfonden för investerare. Fonden ersätter investerares förluster då ett värdepappersföretag inte har betalat klara och ostridiga fordringar enligt lag eller avtal till en investerare som skyddas av fonden. Till en och samma investerare kan i ersättning betalas högst 9/10 av investerarens tillgodohavande hos ett värdepappersföretag, dock högst 20 000 euro. Fonden ersätter inte förluster som beror på nedgång i aktiekurs eller felaktiga investeringsbeslut, vilket innebär att kunden såsom tidigare ansvarar för de egna investeringsbeslutens följder. Fondförsäkringar eller placeringsfondsverksamhet omfattas inte av skyddet. Ickeprofessionella kunder till en utländsk tjänsteleverantörs filial i Finland omfattas i regel av investerarskyddet i tjänsteleverantörens hemstat.

Skyddet i Ersättningsfonden för investerare omfattar inte kunder till tjänsteleverantörer som i sin verksamhet inte innehar eller förvaltar kundmedel utan enbart vidarebefordrar order, ger investeringsrådgivning eller ordnar multilateral handel.

4. KATEGORISERINGENS INVERKAN PÅ DE FÖRFARANDE SOM SKALL TILLÄMPAS

Icke-professionell kund

Innan ett skriftligt avtal ingås skall en icke-professionell kund få avtalsvillkoren samt tillräckliga uppgifter om tjänsteleverantören och den avsedda tjänsten.

Kunden skall även underrättas om väsentliga förändringar i uppgifterna. Bestående medium skall användas för delgivandet så att kunden kan ta utskrift av uppgifterna eller spara dem. Uppgifterna kan också ges på tjänsteleverantörens webbsidor, om kunden har gett sitt samtycke till det.

Bedömning av ändamålsenlighet:

En tjänsteleverantör som erbjuder en icke-professionell kund vidarebefordran av order skall skaffa uppgifter om kundens investeringserfarenhet och -kunskap angående det finansiella instrumentet eller tjänsten för att kunna bedöma det finansiella instrumentets eller tjänstens ändamålsenlighet för kunden. Tjänsteleverantören har rätt att lita på de uppgifter som kunden lämnar.

Om tjänsteleverantören anser att ett finansiellt instrument eller en tjänst inte är passande för kunden, skall kunden underrättas om detta. Tjänsteleverantören skall också meddela kunden ifall ett finansiellt instruments eller en tjänsts ändamålsenlighet inte kan bedömas på grund av att kunden inte gett alla uppgifter som behövs för bedömningen. Om det är fråga om att tjänsteleverantören på kundens initiativ vidarebefordrar eller utför order som gäller ett i lagen avsett okomplicerat finansiellt instrument behöver ändamålsenligheten inte bedömas.

Bedömning av lämplighet:

En tjänsteleverantör som tillhandahåller investeringsrådgivning och kapitalförvaltning skall innan den erbjuder en investeringstjänst skaffa tillräckliga uppgifter om kundens ekonomiska ställning, investeringserfarenhet och -kunskap angående investeringstjänsten eller det finansiella instrumentet samt investeringsmål för att kunna rekommendera finansiella instrument eller tjänster som är lämpliga för kunden. Tjänsteleverantören har rätt att lita på de uppgifter som kunden lämnar.

Med ledning av uppgifterna skall tjänsteleverantören bedöma om ett råd eller en tjänst motsvarar kundens investeringsmål, om kunden ekonomiskt kan bära en eventuell risk och om kunden har den erfarenhet av och kunskap om investering som behövs för att förstå de risker som är förknippade med en transaktion som tjänsteleverantören rekommenderar

Om tjänsteleverantören inte förses med tillräckliga uppgifter får den inte rekommendera investeringstjänsten eller det finansiella instrumentet för kunden. Tjänsteleverantören avgör själv vilken betydelse det har att kunden inte gett alla uppgifter som behövs för lämplighetsbedömningen.

Professionell kund

En professionell kund skall ges en allmän beskrivning av karaktären hos de finansiella instrument som tjänsten avser och om typiska risker som är förknippade med dem, om det behövs med beaktande av kundens investeringserfarenhet.

Bedömning av lämplighet:

En tjänsteleverantör som tillhandahåller investeringsrådgivning och kapitalförvaltning skall innan den erbjuder en investeringstjänst skaffa tillräckliga uppgifter om kundens ekonomiska ställning och investeringsmål för att kunna rekommendera finansiella instrument eller tjänster som är lämpliga för kunden. Tjänsteleverantören har rätt att lita på de uppgifter som kunden lämnar.

Med ledning av uppgifterna skall tjänsteleverantören bedöma om ett råd eller en tjänst motsvarar kundens investeringsmål.

Om tjänsteleverantören inte förses med tillräckliga uppgifter får den inte rekommendera investeringstjänsten eller det finansiella instrumentet för kunden. Tjänsteleverantören avgör själv vilken betydelse det har att kunden inte gett alla uppgifter som behövs för lämplighetsbedömningen.

Godtagbar motpart

En godtagbar motpart kan skriftligen be tjänsteleverantören att de uppföranderegler som är till för att skydda investeraren skall tillämpas vid transaktioner med den antingen generellt eller i fråga om en viss transaktion. Tjänsteleverantören avgör från fall till fall om begäran godkänns. I andra fall är uppföranderegler och investerarskydds-bestämmelserna inte tillämpliga på godtagbara motparter.